

# A távoktatás minőségbiztosítása



# GÁBOR DÉNES FŐISKOLA

**XX. Magyar Minőség Hét Konferencia Oktatási Nap 2011.**  
Felsőoktatási szekció az EOQ MNB szervezésében

# **A távoktatás minőségbiztosítása, különös tekintettel az internetes távoktatási keretrendszerek minősítésére**

*Dr. Komáromi László  
főiskolai tanár, intézetvezető*

*Dr. Szász Gábor  
főiskolai tanár, szakfelelős*

GÁBOR DÉNES FŐISKOLA

# A Gábor Dénes Főiskola távoktatási rendszere

- A távoktatás **országos hálózatban** folyik
- A tanórák és a vizsgák *egységes formai keretek* között (minőségellenőrzés)
- A hallgatók előrehaladását konzulens tanárok (*tutorok*) illetve *mentorok* segítik
- A tanórákról *videofelvételek* készültek, de
- a hallgatói DVD-ket fokozatosan kiszorítják az ***on-line tananyagok***
- **LIAS** e-learning rendszer, amely kiterjed az FSz-re is
- A hallgatók többsége munka mellett tanul

# ILIAS keretrendszer

- Kölni egyetem fejlesztése
- Nemzetközi ILIAS (Integriertes Lern-, Informations- und Arbeitskooperations System) közösség (több mint 1 millió felhasználó), a NATO is ezt rendszeresítette
- Nyílt forrású, biztonságos
- Hazai adaptáció: GDF
- GDF: hazai ILIAS közösség támogatása, szakmai összefogása (MIKE)
- Évenkénti konferenciák

# A távoktatás és az ILIAS szolgáltatások jellemzői

- a GDF elektronikus távoktatásának három alappillére:



GÁBOR DÉNES FŐISKOLA

# Internetes távoktatásunk jellemzői

- Az oktatócsomagba rendezett és az interneten elérhető naprakész **elektronikus tananyag**
- Folyamatos ILIAS szolgáltatások **mentorálással és tutorálással.**
- A hallgató az ILIAS-szal és az oktatócsomag felhasználásával tanul.
- A hallgató a számítógéptermi gyakorlatokat kontaktórákon teljesíti.
- A hallgató előadás helyett bevezető és vizsgaelőkészítő konzultáción vehet részt. Ez kontakt vagy internetes óra lehet.

# A GDF ILIAS-ban elérhető tananyagok tantárgyanként

- Elektronikus *tantárgyi útmutató*
- ILIAS interaktív on-line ill. SCORM és HTML *tananyag*
- ILIAS on-line *prezentáció*
- On-line *szemléltetőeszközök* (animáció, szimuláció, virtuális műszerek)
- ILIAS *gyakorlat*
- ILIAS *fogalomtár*  
ILIAS *önellenőrző* tesztek
- ILIAS ellenőrző kérdések, *minta vizsgafeladatok*
- ILIAS elektronikus *tantárgyi értékelőlap*

# Aktív ILIAS tutorálás

- A hallgató a szaktanárokkal ILIAS **tantárgyi fórumokban** kommunikál
- Minden tantárgynál lehetőséget biztosítunk a hallgatónak az **önellenőrzésre**

Ennek formái az ILIAS-ban:

- ILIAS *önellenőrző tesztek*
- Elektronikus, az interneten beküldhető *gyakorló feladatok*



# Aktív ILIAS mentorálás

- Hallgatói nyomkövetés (user tracking) és help desk
- Kommunikáció a hallgatókkal az ILIAS csoportfórumokban
- A hallgatóknak távoktatás módszertani és ILIAS képzés
- Tanároknak tutori alap- és továbbképzés

# A tutorálás és mentorálás minőségellenőrzése

## A munka folyamatellenőrzése

- Hallgatói kapcsolattartás kezelésének figyelemmel kísérése a tutori és a mentori **fórumban**, a fórumok napi ellenőrzése, e-mail-ben **jelzés az elmaradásokról** (első alkalommal mentornak, tutornak, majd a az érintett vezetőjének).
- Mentorok fórumbeli válaszáinak tartalmi ellenőrzése (naponta).
- A hallgatók által beküldött ILIAS gyakorlatok és elektronikus házi feladatok javításának figyelemmel kísérése, jelzés az elmaradásról.
- Tananyag feltöltések rész- és végső határidőinek nyilvántartása, és ellenőrzése.

# Termék-ellenőrzések

- Tantárgyanként a tananyagfeltöltés során minimálisan előírt kötelező *tananyagelemek meglétének ellenőrzése* (szemeszterkezdés előtt 3 héttel, ezt követően a hiányosságok pótlása, javítása hetente).
- A tantárgyi útmutatóban leírtak, az időrendi tábla, és a hallgatói DVD, valamint a feltöltött tananyagok *összhangjának ellenőrzése* (szemeszterkezdés előtt 3 héttel, ezt követően a hiányosságok pótlása, javítása hetente).

# Internetes keretrendszer verziótesztelése

- A verziótesztelések szokásos szempontjai, az új lehetőségek általános áttekintése:
  - működése,
  - előnyei,
  - újdonságai,
  - nehézségek, problémák

GÁBOR DÉNES FŐISKOLA

# De viris<sup>[1]</sup>

A GDF ILIAS ETOR projektum vezetője Budai Attila mestertanár, főiskolai docens volt.

Az utóbbi évtizedben végrehajtott verziótesztelésekben részt vett:

- Ackermann Szabolcs, Ocetkiewicz András és Székely Zoltán rendszergazda,
- Berecz Antónia főiskolai adjunktus,
- Budainé Hamar Gizella rendszerszervező,
- Kállay Miklós főiskolai hallgató (és még sok önkéntes hallgató),
- Kriskó Edina főiskolai adjunktus,
- Littvay László főiskolai adjunktus,
- Petákné Balogh Anikó nyelvtanár,
- Szász Antónia főiskolai adjunktus,
- Balogh Ilona, Szűcs Lajosné, Takács Brigitta és a többi mentor.

[1] Az emberek (latin) fontossága; [De viris illustribus urbis Romae = Róma városát a lakosai fémjelzik.]

# Az internetes keretrendszerekkel szembeni elvárások az oktatásban, felsőoktatásban

[http://ilias.gdf.hu/goto.php?target=file\\_37685&client\\_id=ilias-ha](http://ilias.gdf.hu/goto.php?target=file_37685&client_id=ilias-ha) vagy  
[http://iliaskozosseg.hu/goto\\_iliaskozosseg\\_file\\_263.html](http://iliaskozosseg.hu/goto_iliaskozosseg_file_263.html) (Szász Antónia)

Tanulási tevékenység monitorozása, mérés, értékelés (*assessment engine*)

– visszajelzés a tanulásról, változatos mérési és értékelési lehetőségek

• felhasználói források, kollaboratív módon készült források létrehozása

• hozzáférhetőség

# További szempontok

- személyre szabott megoldások, preferenciák
- feladattervezés lehetősége
- egyéni besorolás (pl. kurzushoz való csatlakozás lehetősége)
- aktivitás/tanulás tervezése és ütemezése
- a felhasználók batch regisztrációja
- kollaborációs eszközök

# Szemponatok folytatása

- webes, web2-es szolgáltatások, IKT eszközök széleskörű (és tovább kiterjeszhető) használata
- hallgatói adminisztrációs rendszer integrálása
- tanulás- és tartalommenedzsment
- tananyagkészítés és -fejlesztés
- nyomkövetés (jelentés a rendszer használatáról, eredményekről)



# Szemponatok folytatása

- *kompetencia-profilozás*
  - ez az ILIAS-ban – a nyílt forráskódú rendszerek közül egyedül – megoldott. Ez a tulajdonsága a nemzetközi szakirodalomban, illetve az összehasonlító vizsgálatokban is kiemelt jelentőségű és elismert.
- rugalmasság, gyors reakció az igényekre
- azonnal használható megoldások

GÁBOR DÉNES FŐISKOLA

# Biztonsági szempontok

- erős biztonság (stabil verziók, betörés elleni védelem)
  - a nyílt forráskódú rendszereket sokan tesztelik (nemzetközi felhasználói-fejlesztői közösség), a verziók stabilak
- legyen biztosított a fejlesztés folyamatossága, legyen mögötte stabil szervezeti támogatás

# A szempontok forrásai

- Epic tanulmányok: <http://www.epic.co.uk/thinking/white-papers.html>
- LMS Customer Satisfaction (Bersin, 2007):  
<http://store.bersinassociates.com/lms-custsat.html>
- Open Source Learning Management Systems (Epic, 2007): [http://content.tibs.at/pix\\_db/documents/whitepaper\\_os\\_lms.pdf](http://content.tibs.at/pix_db/documents/whitepaper_os_lms.pdf)
- Benefits of Open Source Code (OSS Watch, 2007): <http://www.oss-watch.ac.uk/resources/whoneedssource.xml>
- Moodle. Can it really replace commercial applications? <http://www.elearningeuropa.info/community/index.php?page=forumtopic&f=1&t=1>
- Future Trends in e-Learning Technologies (elearningeuropa.info, 2005):  
[http://www.elearningeuropa.info/directory/index.php?page=doc&doc\\_id=6121&doclng=6](http://www.elearningeuropa.info/directory/index.php?page=doc&doc_id=6121&doclng=6)

# Értékelés, önértékelés

- A hallgatók tanulmányi teljesítményének figyelemmel kísérése, felzárkózási terv készítése hárompéldányos **formanyomtatványon** (hallgatói, mentori és főiskolai példány) a tantárgyak egymásra épülését szem előtt tartva, figyelmeztetés az elmaradásokra (szemeszterkezdés előtt és a vizsgaidőszakban is).
- A tantárgyi értékelő lapok adatait feldolgozzuk.
- Havonta illetve szemeszterenként **összesítő értékelés** készül a hallgatók tanulmányi teljesítményéről.

# Az internetes távoktatásban részt vevő hallgatók értékelése

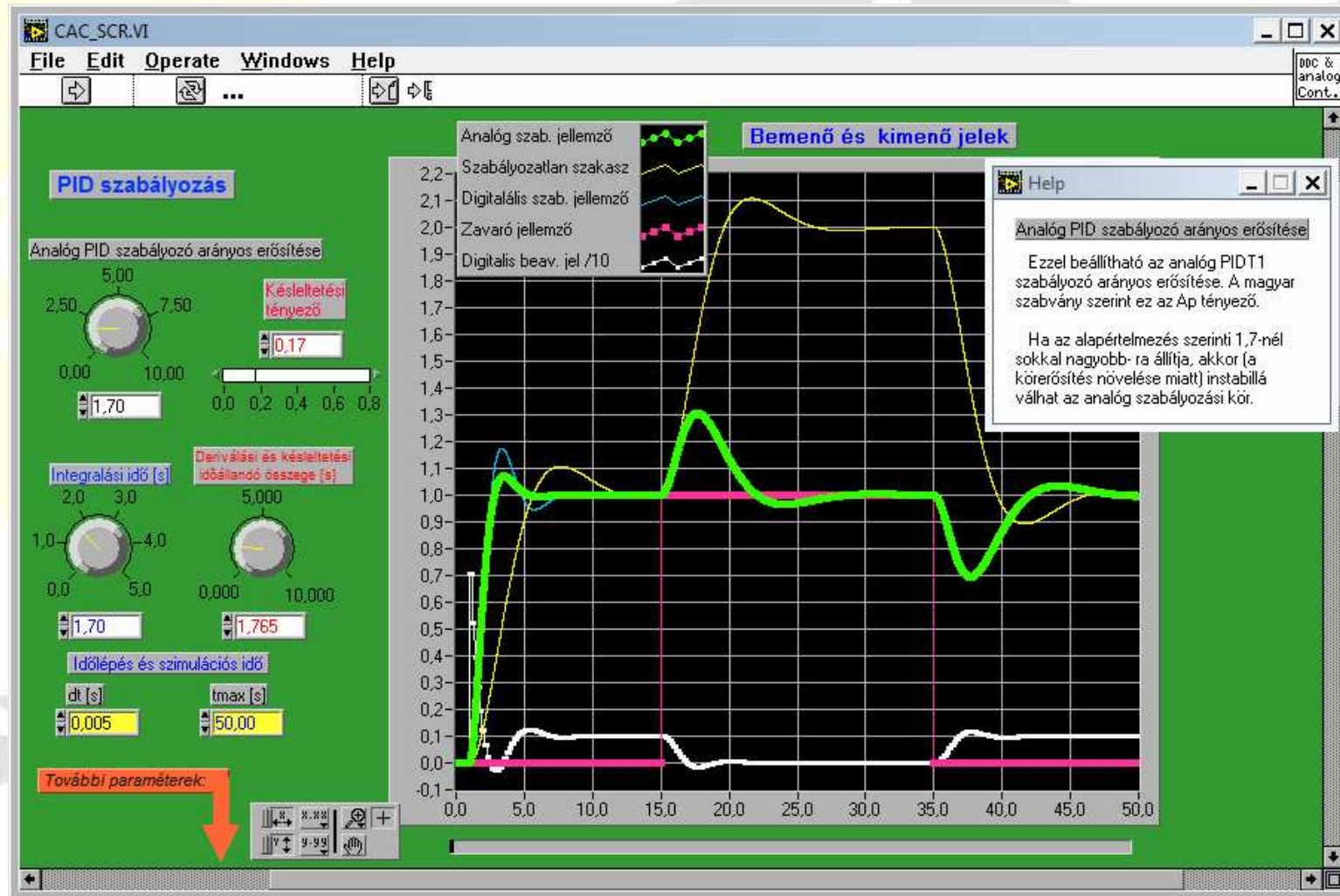
- Az egyes tantárgyakhoz *tantárgyi fórumok* tartoznak.
- Ennek keretében a *hallgatói elégedettséget ill. véleményeket on-line, automatikusan kiértékelődő kérdőívekkel* gyűjtjük.
- A statisztikai eredményeket a kérdőív kitöltése után a hallgatók is elérik.

# Az oktatás hatékonysága

- e-learning környezetben is döntően a tanárokon múlik, így *motiválásuk és kiképzésük* alapvető sikertényező.
- a hallgatók a minőségi internetes szolgáltatásokat elvárják
- fontos a *24 órás, nagy megbízhatóságú szerverpark*

GÁBOR DÉNES FŐISKOLA

# Az egyik virtuális műszer kezelőfelülete



# Hazai és nemzetközi elismerések

- Az ILIAS magyar nyelvű adaptációja: *Comenius Edumedia Díj*
- e-learning tananyagok: *Magyar Minőség Társaság E-Oktatás Minőség Díja*
- GDF: *European Megaprovider*
- *Nemzetközi ILIAS 2009 konferencia: GDF*

GÁBOR DÉNES FŐISKOLA



# Kapcsolat

- Dr. Szász Gábor  
főiskolai tanár  
[szaszg@gdf.hu](mailto:szaszg@gdf.hu)
- Dr. Komáromi László  
főiskolai tanár, intézetvezető, MIRE vezető  
[komaromil@gdf.hu](mailto:komaromil@gdf.hu)

[www.gdf.hu](http://www.gdf.hu)

GÁBOR DÉNES FŐISKOLA

# Kérdések

